

éry celkem 229 div. večerů, do 1862 57 představení. 1862 měšťan Fr. Janda si postavil na náměstí „Brožovém“ dům a v něm v 1. patře div. sál. Zah. Karla XVI. navrácení do vlasti (Both). Do 1863 16 her. 1863 za požáru vnitřního města divadlo shořelo. Nové otevřeno 1864 Tvrdohlavou ženou. 1866-1872 6 dětských her Fr. Pravdy. Těž *studující* 1868 Rybcoul druhý v Krkonoších (Koubel), On je hluchý (Denis), Herkules (Belly), 1871 Studenti na svátcích (Boleslavský), 1872 Outěk z Afriky (Albini), 1873 Donna Diana (Moret). Děti i studenti h. U Slovana. Souborem Poděbradský za Klusáčka prošlo 144 účinkujících. Do 1887 DS nevyužil politického uvolnění a nadále zůstal jen volným sdružením, ved. Jos. Losenický a J. Karas. Šikana orgány státní správy. Poč. 80. let stagnace, nedostatek členů. Součástí DS hudební soubor. Teprve 1887 zal. *SDO Jiří Poděbradský*, 95 členů. 1887 ředitelem divadla Fr. Chaloupka. 1888 nová opona, používaná až do 1935. 1898 oslavy 100. výročí ODi v místě, Služebník svého pána (Jeřábek), jh. K. Polák, F. Chocenská. 1875-1898 na repertoáru Klicpera, Tyl, Pflieger, Turnovský, Bozděch, Šamberk, Štolba, Stroupežnický, Šubert, už i Svoboda (Směry života, Útok zisku), Jirásek (Vojnarka), z cizích převaha francouzských autorů. 1875-1898 SDO Poděbradský 157 div. her. 1906 předsedou a r. K. Ševčík. 1909 předsedou Jindř. Volenec, 1913 např. Domov a víra (K. Schönherr). 1914 Perská kočička, Abelův hřích. 1915 Pod vlajkou válečného lazaretu. 1917 7 her. 1899-1918 98 her v 93 večerech. Výrazněji v repertoáru domácí tvorba, např. Neznámá pevnina (Viková-Kunětická), Noc na Karlštejně, K životu (Štolba), Mořská panna, Na letním bytě, Maloměstské tradice (Štech), Třetí zvonění, Ohnivá země, Vína, také Tyl. Za toto období 184 herců. 1918 v představení Vojnarka h. čtyřletý Bohumil Hrabal jako syn Vojnarky, mezi ochotníky velmi aktivní jeho matka, h. i otec (1915-1920).

1919 zah. DS Jiří Poděbradský v nově upraveném sále (půjčoval ho též kočující společnost). 1919-1920 9 her. 1923 Katakomby, výtěžek na obnovu vyhořelého čáslavského divadla. 1925 Jiří Poděbradský vyhrál v soutěži okrsku Hany Kvapilové s hrou Náměsíčný (Mahen). 1926 Pražský flamendr, 1928 J. K. Tyl. Postupný odchod nejstarší generace. 1935 nová opona, r. Boh. Fišer a Ant. Kocourek. Do 1938 110 her, česká i světová klasika. Od 1937 činnost DS Jiří Poděbradský výrazně ochabla. 1938 pouze Muži nestárnou (J. Patrný), r. Jar. Švejda. Od 1918 110 her, mimo již uvedené např. Poslední muž, Kostnické plameny (Karas), Gejzír (Scheinpflug), Druhé mládí (Scheinpflug), Světa pán v županu (Bozděch) aj. Z cizích převaha francouzského dramatu, také Starosta stilmondský (Maeterlinck), z ruské tvorby Medvěd, Námluvy, jihoslovanské Liják (Petrovič), Živý nebožtík, Uzel. Souborem prošlo 255 h. 1939 Nahý v trní (Švejda), 1940 Vstup do srdce zakázán (Branald), 1941 Krev a půda (R. Walter), repríza v Nížkově, 1942 Jakož i my odpouštíme (Drda), r. Vl. Veselský, Zamilovaní přátelé (M. Rutte), Proud (Halbe), r. Kocourek, 1943 Úsměvy a kordy ad. 1944 se s Poděbradským sloučil *DS Merkur*. Předsedou Fr. Jozl, režisérská rada Ant. Kocourek, dále Ant. Hájek, K. Hercík, Fr. Svoboda, drg. Fr. Suchý. 1944 5 představení. 1939-1944 prošlo DS 48 herců. V Osvětami zahynul Václav Škarka, Bedř. Kracík za odbojovou činnost popraven, Jiří Dvořák padl v osvobozovacích bojích.

1945 zah. Staříček Holuša (Sokol-Tůma), r. Jar. Švejda, předseda DS. 1948 oslavy 150. výročí ODi v místě, DS Poděbradský Talár v městečku (Krpata), Zvon Ungeltu (F. Síla), Batoch (K. Horký), Přátelství (Kožík). V tomto roce se s Poděbradským spojily všechny místní DS. 1948 předsedou Ant. Skočdopole, r. K. Hercík a Fr. Suchý. 1951 DS do ZK ROH Komunálních podniků, 1955 přešli do ZK družstva Elchroch, 1970 do Kulturního klubu města. 1949 Ženitba, r. Suchý, 1966 Host (Aškenazy), 1967 Smrt nemá nikdy dovolenou (Kubánek), 1969 Vstup do srdce

zakázán (Branald), účast na festivalech. Na repertoáru také Stroupežnický, Vrchlický, Jirásek, Langer, Beaumarchais, Tyl, Ostrovský, Hrubín, zpěvohry Nejlip je u nás (Valdauf), Z českých mlýnů (Fořt) a jiné. Hostování v okolí. 1963 Život není sen (Tetauer), r. A. Skočdopole, M. Andělová jako B. Němcová. Těž společensko-politické akce, estrády apod. R. většinou Skočdopole, také J. Vítek. 1945-1977 37 her. DS prošlo 122 účinkujících.

218 / Linoryt Josefa Weisera na obálce publikace 180 let ochotnického divadla v Polné, 1978.

Studenti 1888 Sedlák křivopřísežník (Anzengruber). *Svatojosefská jednota katolických jinochů a mužů* zal. 1894. Do 1896 h. na Husově náměstí 49 U Culků, 1897-1898 ve Vítkově hostinci, později i V. Vlčka, od 1907 jako *Katolická jednota* na Husově náměstí č. 45, potom u Jos. Motyčky. Do 1914 obě 121 her ve 115 večerech, především nenáročná zábava, ale i Raupach a Tyl. H. na více místech ve městě, r. Fr. Šotola (do 1914), také J. Langmichl. 1919 pokračoval DS Katolické jednoty, zah. Od starého k mladému posvícení (Dostál), r. F. Šotola, do 1938 i jako *DS Orla* 81 představení, laciné frašky a sentimentální hry se zpěvy. 1919-1938 173 h. v 81 představeních, 3x hostování v Příbyslavi. *Školní děti* 1890 Budečské jesličky. 1895 pod NJ Pošumavskou Krakonoš, r. uč. K. Vrba. 1899 v *Krejcarově spolku* Čarovná noc (Flekáček). 1901 Betlém. 1908 s NJP Zahradá sudiček (Baldessari-Plumlovská), r. uč. Fr. Pokorný. 1915 Zlatý klíček a živá voda (Vilma Sokolová), r. B. Novotná a A. Rychlá. 1917 Tři haléře (B. Rérych). 1918 Bílá paní (Zd. Uhlířová-Štětková), r. E. Kašpar. 1895 *Měšťanská beseda* U Slovana Žalivá panička (Kotzebue). Okolo 1900 příležitostně *NJ Pošumavská*, h. U Slovana, členové vesměs z Poděbradského, včetně r.

1899 zal. *Národní dělnická vzdělávací beseda Barák*, předseda A. Březina, h. v hostinci U raka, 1900-1906 na Husově náměstí U Macháčků. Od 1905 orientace na soc. dem. stranu a název *Všedoborový spolek dělnický*. 1907 už 6 představení, např. Praha je Praha (Blumenthal, Kadelbur, Arbes), Holka z fabriky, Pan Damián (Bližiński), Šibalství Scapinova, 20 000 mil pod Špačkovým rybníkem (místní autor Břetislav Běrych - Ben Gall) aj. 1909 mj. Na faře (Heyjermans), Čest (Sudermann). Služebník svého pána, vše v hostinci Karla Vítka Na Krajzontě. Zde také 1909 *kroužek stolní společnosti* Pražské švadlenky (Fastr). Všedoborový spolek dělnický 1910 Opory společnosti, Člověk bestie, r. Sazima ad. 1911 *skupina českých obuvníků* Veselý nebožtík. 1900-1914 dělnické spolky celkem 44 her, z toho Všedoborový spolek dělnický 25 her, zábavní, ale i sociální hry, ideově zaměřené, a náročnější dramata našich i cizích autorů.

1902 zal. *Spolek blahoslavené Anežky Přemyslovny*, např. Česká Amazonky, 1905 3x ročně, např. U kapličky, Konkursy pana notáře (Vávra).

1914 *DS Sokola* hra o Polabských Slovanech Svár, 1919 mj. Nio-ba (Paultonovi), 1920 Revoluční svatba (Michaelis), ve 20. a 30.